

HASIČI VARUJÍ

pozor na nebezpečí požárů v topné sezóně

ZÁCHRANNÝ SBOR
zamyslete se

Topíte správným palivem ?

do kotlů, kamen a krbů patří jen určené palivo
spalováním domácího odpadu, plastů a jiných vysoce hořlavých
látek se zvyšuje riziko vzniku požáru

Máte čisté komíny ?

čisté komíny jsou základem bezpečí
každý majitel domu si musí pravidelně nechat prohlédnout
a vyčistit komínové těleso

Uskladňujete správně topivo ?

v těsné blízkosti kotlů, kamen a krbů nesmí
být uloženy žádné hořlavé látky
odlétnuté žhavé částice při topení mohou zapálit dřevo nebo papír
uložený v těsné blízkosti spotřebičů

nepodceňujte nebezpečí kolem vás
a nebuďte lhostejní ke svému okolí

jsme tu pro vás
HZS Zlínského kraje

POKYNY PŘED ZAHÁJENÍM TOPNÉ SEZONY

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje vyjžděl v minulém roce k celé řadě požárů způsobených nedbalostí lidí, kteří podcenili nebezpečí při topení. Série tragických úmrtí nás nutí neustále veřejnost varovat a upozorňovat na základní chyby při uskladňování paliv, spalování v jejich spotřebičích a na chyby v průběhu samotného topení.

Hasiči by rádi veřejnosti připomenuli, že instalovat a užívat lze pouze schválené typy spotřebičů paliv, určených k vytápění objektů a je nutné se řídit předpisy a návody výrobce pro jejich instalaci, umístění, užívání, obsluhu a údržbu. Zákon o požární ochraně každému ukládá povinnost dodržovat podmínky nebo návody, vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností, a počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení. Podrobnosti o těchto povinnostech upravuje vyhláška č.246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

Na co si dát pozor, než začnete topit

Každý by měl především vědět, v jakých lhůtách je povinen zajistit provedení pravidelných revizí plynových a elektrických spotřebičů nebo čištění a kontrol komínů pro jednotlivé typy tepelných spotřebičů. Měl by si zkontrolovat, zda je řádně upevněný kouřovod, zda není někde spotřebič nebo kouřovod propálený. Opatrnosti je třeba dbát zvláště při vysypávání žhavého popela - popel ukládat do nehořlavých nádob, které jsou neporušené, uzavíratelné a umístěné v bezpečné vzdálenosti od hořlavých látek a stavebních konstrukcí z hořlavých hmot. Každoročně se stává špatné ukládání popela příčinou požárů nejen popelnic a kontejnerů, ale i obytných a hospodářských budov.

Je důležité kontrolovat skladování paliva, a to hlavně uhlí i zbytků dřevní hmoty např. pilin a kůry. Zde hrozí už v tuto dobu nebezpečí samovznícení. K tomu jsou náchylné především horší druhy uhlí. Proces samovznícení uhlí podporuje skladování ve větších hromadách (u uhelen rodinných domků je kritická hranice 1,5m výšky), dále vlhkost, nestejnoměrná zrnitost a přítomnost zbytků dřeva a pilin. Skladovací plocha musí být před naskladněním řádně vyčištěna a nenavlhla. Stěny uhelny řádně omítnuté, protože např. cihlová drť prokazatelně urychluje proces samovznícení. Uhlí skladujte odděleně od ostatních paliv a vždy zvlášť novou navážku od staré. V jeho blízkosti zamezte umístění zdrojů tepla – rozvody trubek od topení, páry nebo teplé vody. Pozor na zatékání vody do uskladněného paliva. Při naskladnění nově dovezeného paliva kontrolujte, zda nedochází k nárůstu teploty. Kontroly by měly probíhat u nově dovezeného paliva každý den, později v týdenních intervalech. Samovznícení se projevuje vytvářením vodní páry, dýmu nebo zvýšením teploty. Při prvním zpozorování zvyšující se teploty proveďte ochlazení uhlí přeházením nebo přenesením na volné místo, kde se rozestře do vrstvy vysoké 0,25 – 0,5 m a nechá vychladnout.

Příprava topidel

Máte před zimou vyčištěná kamna a seřízený kotel topení? Topná sezóna se už zanedlouho rozeběhne, počasi ještě dovoluje napravit zanedbané! Splněny by měly být zejména předepsané povinné revize a kontroly. Zvláště důležité je to u uživatelů plynového kotle, u nichž je stanovena povinnost jednou za rok zajistit kontrolu celého spalovacího procesu, čistotou hořáků počínaje a funkcí pojistkového ventilu či termostatu konče.

Topí-li se pevnými palivy, zanesený komín přináší nejen špatné hoření, ale i nebezpečí vznícení sazí. Zvláštní nároky jsou opět požadovány u plynových kotlů. U nich je nutná jak čistota komínových průduchů tak předepsaného tahu komína. A pozor! Odpovědnost za stav komínu (jako součást domu) nemá kominík, ale majitel objektu.

Některé zásady bezpečného provozu topidel

- Kolem každého topidla, podle druhu, je nutné dodržovat bezpečné vzdálenosti od hořlavých stavebních konstrukcí, zařizovacích předmětů umístěných v okolí topidla z hořlavých hmot. Rovněž jsou stanoveny podmínky při instalaci topidla na podlahové krytiny (PVC, plovoucí podlahy apod.).
- Na povrch topidla neodkládat hořlavé materiály a předměty
- Každý spotřebič pevných paliv instalovaný na podlaze z hořlavých hmot musí být opatřen ochrannou nehořlavou podložkou požadovaných rozměrů, která přesahuje jeho půdorys
- Každý je povinen udržovat komíny a kouřovody v řádném technickém stavu, zabezpečovat jejich pravidelné kontroly a nepoužívat komíny, u nichž byly zjištěny závady. Podmínky jsou uvedeny v ČSN EN 1443.
- Každý je povinen zajišťovat pravidelné čištění a kontrolu komínů a kouřovodů spotřebičů paliv.

Lhůty čištění komínů dle vyhlášky č. 111/1981 Sb.

- 1) Komíny se spotřebiči na tuhá a kapalná paliva do výkonu 50 kW šestkrát za rok a s výkonem nad 50 kW čtyřikrát za rok.
- 2) Komíny se spotřebiči na plynná paliva do 50 kW, pokud jsou opatřeny komínovou vložkou dvakrát za rok, do výkonu 50 kW pokud nejsou opatřeny komínovou vložkou šestkrát za rok.
- 3) Komíny se spotřebiči na plynná paliva s výkonem nad 50 kW čtyřikrát za rok
- 4) Jsou-li do komínů zapojeny spotřebiče paliv do výkonu 50 kW v rekreačních domcích a chatách, pokud nejsou užívány celoročně, nejméně jednou za rok

DŘEVO – TRADIČNÍ PALIVO

Polenové dřevo je tradičním palivem. Jeho výhodou je lepší dostupnost (i cenová) než u ostatních paliv. Na rozdíl od ostatních dodavatelských paliv je však potřeba provést mnohé úpravy, než je možné získat tepelnou energii. Ostatní paliva jsou ze strany dodavatele připravena ke spalování (uhlí, oleje, zemní a zkapalněný plyn, elektrická energie).

Pokud ovšem můžeme věnovat, spíše místo peněz, čas na přípravu topiva, je pro nás polenové dřevo finančně nejpříjemnější. Při jeho zpracování a spalování je však nutno přihlížet k mnoha zdánlivě nesouvisejícím faktorům.

Biomasou nazýváme hlavně dřevní odpad a nové produkty (piliny, hobliny, peletky, brikety, sláma, štěpka, kůra). Jejich efektivní spalování vyžaduje moderní technologie, mnoho z těchto paliv má vysokou vlhkost, jiná jako třeba piliny nebo sláma díky své vlastnosti spékát se, vyžadují odlišný proces spalování. Záleží hlavně na zápalné teplotě paliva a přísunu vzduchu. Je samozřejmé, že pokud přiložíme do klasických kamínek balík slámy, teplo je spotřebováno k uvolnění vlhkosti, dochází k ochlazení kamen a pouze k uhelnatění povrchových vrstev balíku. Klasická kamna neumí účinně využít vznikajícího dřevoplynu. Moderní technologie přišly s dvoukomorovým spalováním dřeva, jehož výsledkem je vyšší účinnost spalování (tedy nižší spotřeba paliva) a hlavně vysoký stupeň regulovatelnosti výkonu při zachování jmenovité účinnosti.

Při spalování vlhkého dřeva dochází

- k velkému uvolňování par, které ochlazují kotlové těleso a tím zhoršují podmínky pro spalování
- zkondenzovaná pára reaguje s uhlíkatými složkami a dehtuje
- váže se na saze odlétající komínem a zamořuje okolí
- snižování tepelného výkonu, může ochladit kotlové těleso natolik, že kotel vyhasne

Zásadně se doporučuje topit dřevem s obsahem vody nižším než 30 %, optimálně nižší než 20 %. Čerstvě poražené a nařezané dřevo obsahuje podle druhu, polohy a stáří stromu i více vlhkosti (více než 50 % vlhkosti, proto je nutno důsledně rozlišovat obsah vody v dřevině a vlhkost dřeva). U listnatých dřevin je toto procento obecně větší než u jehličnanů. I uvnitř kmene nalezneme rozdíly. Jarní dřevo, běl a vrškové dřevo obsahují více vody než letní dřevo, jádrové dřevo a kulatina od pařezu. Abychom si mohli užít tepla, snažíme se vlhkost snížit na přijatelnou hranici.

Velmi důležitou vlastností palivového dřeva je vlhkost, která zásadně ovlivňuje tepelné vlastnosti, výhřevnost dřeva rapidně klesá se stoupající vlhkostí dřeva. Se stoupajícím objemem vody v dřevní hmotě klesá její výhřevnost, protože stoupá množství tepla potřebné k odpaření obsažené vody. Odpařená voda navíc neblaze působí na tepelnou techniku a proces spalování.

Vaše případné dotazy můžete směřovat na odbory prevence příslušných hasičských záchranných sborů. Naši odborníci Vám rádi poradí.

z podkladů kontrolorů požární prevence

mjr. Mgr. Bc. Ivo Mitáček tiskový mluvčí
HYS Zlínského kraje
577 656 121 telefon

577 656 333 fax
www.hzs-zlkraje.cz Internet
ivo.mitacek@zlk.izscr.cz e-mail